

Méltóságos Uram !

A nemzetgyűlésnek két évben megállapított időtartama letelén, új törvényhozó szerv összehívásának szükségére merült fel. Minthogy egyfelől a nemzetgyűlés azt az alkotmányozó feladatát, amely az országgyűlésre vonatkozó törvényi rendelkezéseinknek a beállott viszonyoknak megfelelő revíziójában állott volna, nem oldhatta meg és minthogy másfelől a most említett és hatályukban kétségtelenül fennálló rendelkezések értelmében az országgyűlés összehívása nehézségekbe ütköznék: a kormány számára alig nyílik más lehetőség, minthogy újból nemzetgyűlés összehívását hozza javaslatba. E nemzetgyűlési választások megejtésére azonban sem a kormány, sőt a nemzetgyűlés sem tartotta az 1919. őszén szükségrendeletekkel kibocsátott választójogot az ezidő szerint fennálló viszonyok között az ország érdekében immár megfelelőnek és alkalmazhatónak és ezért az összehívandó nemzetgyűlés választójogáról az említett 1919. évi választójogi szabályoknak rendelettel történő megfelelő módosításával és kiegészítésével kíván gondoskodni.-

A kormány ennél az elhatározásánál emellett, hogy az országnak mindenek felett álló érdekét tartja szemelőtt, szigorúan ragaszkodik alkotmányunk elveihez.-

Méltóságos

Dr. Polner Ödön urnak,
egyetemi tanár

Budapest.

Nézete szerint ugyanis az 1920: I. törvény-
cikk 1.§-a nem is illesztett be alkotmányjogunk-

ba a jövőre is szóló, állandó új intézményt a
nemzetgyűlés és a nemzetgyűlési választójog a-
lakjában, hanem csupán önmagát kívánta konsti-
tuálni és törvényesíteni azoknak a szükségren-
delleteknek utólagos jóváhagyásával, amelyek alap-
ján összeült és a kormánynak adta meg a felment-
vényt e rendeletek kibocsátásáért.-Azoknak tehát
egy más nemzetgyűlés összehívásánál kötelező
erejük nincsen.-

Nem tartalmaz kötelező rendelkezést új
nemzetgyűlés összehívására és ennél az említett
1919.évi rendeletek változatlan alkalmazására
az 1920:XVII.törvénycikk 1.§-a /:1920:I.tör-
vénycikk 13.§./sem, amely egészen kifejezetten
csak a volt nemzetgyűlés időelőtti feloszlata-
sának esetére vonatkozik.

De ettől eltekintve is meg van a kormány-
nak a törvényi felhatalmazása az említett 1919.
évi választójogi rendeleteknek a szükséghez
képest megfelelő módosítására és kiegészítésé-
re az 1920:I. törvénycikk 10.§-ában, amely erre
a kormány az 1919.évi augusztus hó 7-ik napja
óta alakult kormánynak rendeleteire nézve
általában minden kivétel és megszorítás nélkül
megilleti.

A kormánynak a fentiekben vázolt ál-
lásfoglalása - habár az eddig határozott alak-
ban még kifejezésre nem is jutott - politikai
körökben - törvényessége szempontjából - már is

Méltóságos

Dr. Polner Ödön úrnak,

egyetemi tanár

Budapest.

birálat tárgya volt. E részben utalok arra az elő-
terjesztésre, amelynek a Kormányzó Ur Ó Főméltó-
ságához való felterjesztését a nemzetgyűlésnek
folyó hó 14-én tartott ülésében a nemzetgyűlési
ellenzék részéről gróf Apponyi Albert indítványo-
zott, továbbá azokra a fejtegetésekre, amelyeket
Rassay Károly volt nemzetgyűlési képviselőnek
az indemnitási vita során a folyó évi január hó
13-án tartott ülésben elhangzott beszéde tartal-
maz; ezen állásponttal szemben a nemzetgyűlés
többségi
partjának szónoka Rubinek István nemzetgyűlési
képviselő folyó évi február hó 15-én tartott
beszédében fejtette ki az ellenkező jogi felfo-
gást, sőt maga a nemzetgyűlés folyó évi január
hó 24-én tartott ülésében egyenesen elvetette
Rassay Károly képviselőnek következő határozati
javaslatát: "Ha a nemzetgyűlés bármely - így
akár a jogszabályainkban kiszabott 2 évi időtar-
tam lejártá okából is hamarabb oszlana fel, mint
mielőtt a nemzetgyűlés új nemzetgyűlési ^{vagy} képviselő
választási törvényt alkotna, az új nemzetgyűlés,
vagy képviselőház ellenkező jogszabály hiányában
csakis a jelenlegi nemzetgyűlés összeülésére ala-
pul szolgáló 5984/1919 M.E. sz., valamint ezeket
kiegészítő és az 1920: I. törvénycikk 1 §-ában
jóváhagyott rendeletekben megá szabott választó-
jog alapján hívható össze.-Ezen törvényes magya-
rázattal ellenkező bármely kormányintézkedést a
nemzetgyűlés már eleve is alkotmányellenesnek és
semmisnek nyilvánított.

Minthogy a kormány a nemzet érdekében

nagy súlyt helyez arra, hogy az új törvényhozó szerv összehívásának kérdése jogi szempontból az ország közvéleményét teljesen megnyugtató módon oldassék meg, a Kormányzó Ur Ó Főméltóságának azt javasoltam, hogy mielőtt a kormánynak az új nemzetgyűlés összehívására vonatkozó előterjesztése felett döntene, a kérdésre nézve az ország kimagasló méltóságait és legilletékesebb jogi szaktekintélyeit hallgassa meg. E végből folyó évi február hó 21. napján, kedden reggel 10 órakor a Kormányzó Ur Ó Főméltósága jelenlétében a kir. várpalotában alkotmányjogi értekezlet fog tartatni, amelyre van szerencsém méltóságodat tisztelettel meghívni. Fogadja Méltóságod kiváló tisztelettel és legy. - v. méltóságodat tisztelettel meghívni. Budapest, 1922. évi február hó 19-én.

Bethlen